

Domače vaje iz LINEARNE ALGEBRE - Evklidski prostori

1. V vektorskem prostoru \mathbb{R}^3 definirajmo (nov) skalarni produkt s predpisom:

$$\langle (a, b, c), (x, y, z) \rangle = a(x - z) + 2by + c(2z - x).$$

Preveri, da predpis res ustreza vsem lastnostim skalarnega produkta! V tem novem skalarnem produktu ortonormiraj standardno bazo prostora \mathbb{R}^3 .

2. V prostoru polinomov $\mathcal{P}_3(\mathbb{R})$ imamo skalaren produkt

$$\langle p, q \rangle = \int_{-1}^1 p(t)q(t)dt.$$

Poišči ortonormirano bazo podprostora $\mathcal{U} = \{p \in \mathcal{P}_3(\mathbb{R}) \mid p'(-1) = p'(1)\}$ glede na ta skalaren produkt.

3. V prostoru \mathbb{R}^4 imamo vektorje $a_1 = (1, 0, 1, 0)$, $a_2 = (0, -1, 1, 0)$, in $a_3 = (-1, 0, 0, 1)$.

(a) Ortonormiraj množico $\{a_1, a_2, a_3\}$ glede na običajni skalarni produkt v \mathbb{R}^4 .

(b) Označimo z \mathcal{A} podprostor v \mathbb{R}^4 , napet na vektorje a_1, a_2 in a_3 . Izračunaj razdaljo vektorja $b = (1, 0, 0, 0)$ do prostora \mathcal{A} .

4. Naj bo $W = \{(x, y, z, w) \mid x + z = 0 \text{ in } 2x + w = y\}$. Pokaži, da je W linearen podprostor prostora \mathbb{R}^4 in poišči tisti element $w \in W$, ki je najmanj oddaljen od elementa $v = (-1, 2, 6, 0)$. Kolikšna je ta razdalja?

5. V prostoru polinomov $\mathcal{P}_2(\mathbb{R})$ imamo predpis

$$\langle a_0 + a_1x + a_2x^2, b_0 + b_1x + b_2x^2 \rangle = a_0b_0 + a_1b_2 + 2a_1b_1 + a_2b_1 + 2a_2b_2.$$

(a) Pokaži, da ta predpis predstavlja skalarni produkt na $\mathcal{P}_2(\mathbb{R})$.

(b) Poišči tisti polinom v podprostoru $\mathcal{L}(x^2, x + 1)$, ki je najbližje polinomu $x^2 + x + 2$.

6. Naj bo prostor \mathbb{R}^4 opremljen z običajnim skalarnim produktom. Vsakemu od naslednjih prostorov poišči kakšno ortonormirano bazo:

$$\mathcal{V}_1 = (1, 2, 3, 4)^\perp,$$

$$\mathcal{V}_2 = \mathcal{V}_1^\perp,$$

$$\mathcal{V}_3 = \mathcal{V}_2^\perp,$$

$$\mathcal{V}_4 = (\mathcal{L}\{(1, 2, 3, 4)\})^\perp.$$

REŠITVE

1. V novem skalarnem produktu ortonormirano standardno bazo sestavljajo vektorji: $(1, 0, 0)$, $(0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0)$ in $(1, 0, 1)$.

2. Eno od baz prostora \mathcal{U} sestavljajo polinomi $\{1, x, x^3\}$. Če to množico ortonormiramo glede na podan skalarni produkt dobimo bazo $\{\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{6}}{2}x, \frac{5\sqrt{14}}{4}x^3 - \frac{3\sqrt{14}}{4}x\}$.

3. (a) Ortonormirana množica je $\{\frac{\sqrt{2}}{2}(1, 0, 1, 0), \frac{\sqrt{6}}{3}(-\frac{1}{2}, -1, \frac{1}{2}, 0), \frac{\sqrt{3}}{2}(-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}, 1)\}$. (b) Razdalja vektorja b do prostora \mathcal{A} je enaka $d(b, \mathcal{A}) = \|b - \text{proj}_{\mathcal{A}}b\| = \frac{1}{2}$.

4. W je linearen podprostor prostora \mathbb{R}^4 z bazo $\mathcal{B}_W = \{(1, 0, -1, -2), (0, 1, 0, 1)\}$. Za iskanje najbližjega elementa potrebujemo ortonormirano bazo: $\mathcal{B}_W^o = \left\{ \frac{\sqrt{6}}{6}(1, 0, -1, -2), \frac{\sqrt{3}}{6}(1, 3, -1, 1) \right\}$. Potem je iskani $w \in W$, ki je najmanj oddaljen od v enak $w = \text{proj}_W v = \frac{1}{12}(-15, -3, 15, 27)$, razdalja pa je $\frac{\sqrt{131}}{2}$.
5. (b) $\frac{4}{5}x^2 + \frac{7}{5}x + \frac{7}{5}$
6. Ortonormirano baza prostora \mathcal{V}_1 je npr. $\mathcal{B}_{\mathcal{V}_1} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{5}}(-2, 1, 0, 0), \frac{1}{\sqrt{70}}(-3, -6, 5, 0), \frac{1}{\sqrt{105}}(-2, -4, -6, 7) \right\}$, za ostale prostore pa velja: $\mathcal{V}_2 = \mathcal{L}\{(1, 2, 3, 4)\}$ in $\mathcal{V}_3 = \mathcal{V}_4 = \mathcal{V}_1$.